

รายงานผลการศึกษาดูงาน

- Legal Foundation of the European Union
- European Competition Law
- The EU's four freedoms: Free movement of people
- Court Visit (International Court of Justice)

รายงานเสนอต่อสำนักงานศาลยุติธรรมเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาอบรมตาม
หลักสูตรกฎหมายประชาคมยุโรป มหาวิทยาลัยไลเดิน ณ ราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์
ระหว่างวันที่ ๑๕ - ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๗

คณะผู้จัดทำ (กลุ่มที่ ๒)

๑. นายสิทธิชัย โชคสวัสดิ์ไพศาล

๒. นายอนุสรณ์ ศรีเมนต์

๓. นายวิรัตน์ เกษมทรัพย์

๔. นายเอกสิทธิ์ จารุวัฒน์จิรังกร

๕. นางสาวอรพรรณ ถิ่นะเปสนันท์

รายงานกลุ่มที่ ๒ Legal Foundation of the European Union, European Competition Law, The EU's four freedoms: Free movement of people And Court Visit (International Court of Justice) บทที่

๑ บทนำ.....	5
สภาพปัญหาและความสำคัญของปัญหา	5
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	8
ขอบเขตการศึกษา	9
ก. ขอบเขตด้านเนื้อหา	9
ข. ขอบเขตด้านเวลา.....	9
ค. ขอบเขตผู้ให้ข้อมูล.....	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	10
บทที่ ๒ การศึกษาเปรียบเทียบ.....	11
๒.๑ หลักพื้นฐานของระบบกฎหมายสหภาพยุโรป.....	11
๒.๑.๑ วิวัฒนาการของระบบกฎหมายสหภาพยุโรป	11
๒.๑.๒ แนวคิดและทฤษฎีระบบกฎหมายสหภาพยุโรป.....	12
๒.๑.๒.๑ บ่อเกิดของกฎหมายสหภาพยุโรป	12
๒.๑.๒.๒ หลักการสำคัญของกฎหมายสหภาพยุโรป	13
๒.๑.๓ เปรียบเทียบกับประเทศไทย	18
๒.๒ หลักการเคลื่อนย้ายโดยเสรีของประชากร.....	20
๒.๒.๑ วิวัฒนาการของของหลักการเคลื่อนย้ายโดยเสรีของประชากร.....	20

๒.๒.๒ แนวคิดและทฤษฎีเสรีภาพในการเคลื่อนย้ายบุคคล.....	21
๒.๒.๒.๑ ผู้ได้รับประโยชน์.....	21
๒.๒.๒.๒ ประเด็นปัญหาสำคัญของหลักการเคลื่อนย้ายบุคคลโดยเสรี	23
๒.๒.๒.๓ หลักเกณฑ์ของสิทธิการเคลื่อนย้ายประชากรสหภาพยุโรป (Citizen’ Right Directive).....	25
๒.๒.๓ เปรียบเทียบกับประเทศไทย	26
๒.๓ กฎหมายการแข่งขันทางการค้าของสหภาพยุโรป.....	27
๒.๓.๑ วิวัฒนาการของกฎหมายการแข่งขันทางการค้าของสหภาพยุโรป.....	27
๒.๓.๒ แนวคิดและทฤษฎีของกฎหมายการแข่งขันทางการค้าของสหภาพยุโรป.....	28
๒.๓.๓ หลักการสำคัญของกฎหมายการแข่งขันทางการค้าของสหภาพยุโรป.....	30
๒.๓.๓.๑ กรอบของการคุ้มครองการแข่งขันทางการค้า.....	30
๒.๓.๓.๒ กรอบการบังคับใช้กฎหมายการแข่งขันทางการค้าของสหภาพยุโรป.....	31
๒.๓.๓.๓ ขั้นตอนการบังคับใช้กฎหมายการแข่งขันทางการค้าโดยคณะกรรมการยุโรป.....	32
๒.๓.๓.๔ ข้อห้ามสำคัญที่เป็นการจำกัดการแข่งขันทางการค้า	33
๒.๓.๓.๕ กรณีศึกษาเกี่ยวกับการแข่งขันทางการค้าของสหภาพยุโรป	36
๒.๓.๔ เปรียบเทียบกับประเทศไทย	37
๒.๓.๔.๑ กฎหมายการแข่งขันทางการค้าของประเทศไทย.....	37
๒.๓.๔.๒ เปรียบเทียบกฎหมายการแข่งขันทางการค้าของสหภาพยุโรปและประเทศไทย	41
บทที่ ๓ การวิเคราะห์ปัญหาและผลกระทบ	43
๓.๑ ประเด็นด้านหลักกฎหมายขั้นพื้นฐาน	43

๓.๒	ประเด็นการเคลื่อนย้ายบุคคลโดยเสรี.....	44
๓.๓	ประเด็นเรื่องกฎหมายการแข่งขันทางการค้า.....	46
บทที่ ๔	แนวทางแก้ไขปัญหา การประยุกต์ข้อดีข้อเสียของหัวข้อที่ได้รับ.....	48
๓.๑	ประเด็นด้านหลักกฎหมายขั้นพื้นฐาน.....	48
(๑)	ด้านโครงสร้างองค์กร.....	48
(๒)	ระบบกฎหมายขององค์การกับรัฐสมาชิก.....	49
๔.๒	ประเด็นการเคลื่อนย้ายบุคคลโดยเสรี.....	49
(๑)	การเปิดเสรีทางการข้ามแดนของประชากรในรัฐสมาชิกอาเซียน.....	50
(๒)	การเคลื่อนย้ายแรงงานระหว่างรัฐภายในอาเซียน.....	51
๔.๓	ประเด็นเรื่องกฎหมายการแข่งขันทางการค้า.....	52
บทที่ ๕	ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ.....	54
๕.๑	บทนำ.....	54
๕.๒	ความเป็นมา.....	54
๕.๓	การพิจารณาคดีของศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ.....	57
๕.๓.๑	เขตอำนาจ.....	57
๕.๓.๒	หลักกฎหมายที่ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศใช้ในการวินิจฉัยข้อพิพาท.....	58
๕.๓.๓	การนำคดีมาสู่ศาล.....	59
๕.๓.๔	คำพิพากษาและการบังคับ.....	60
๕.๓.๔.๑	การจัดทำคำพิพากษา.....	60
๕.๓.๔.๒	ผลคำพิพากษา.....	60

๕.๓.๔.๓ การบังคับตามคำพิพากษา.....	62
บทที่ ๖ บทสรุปและข้อเสนอแนะ	64
๖.๑ หลักพื้นฐานของระบบกฎหมายสหภาพยุโรป.....	64
๖.๑.๑ บทสรุป.....	64
๖.๑.๒ ข้อเสนอแนะ	65
๖.๒ หลักการเคลื่อนย้ายโดยเสรีของประชากร.....	65
๖.๒.๑ บทสรุป.....	65
๖.๒.๒ ข้อเสนอแนะ	66
๖.๓ กฎหมายการแข่งขันทางการค้าของสหภาพยุโรป.....	67
๖.๓.๑ บทสรุป.....	67
๖.๓.๒ ข้อเสนอแนะ	68
๖.๔ ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ.....	68
บรรณานุกรม.....	70

รายงานกลุ่มที่ ๒ Legal Foundation of the European Union, European Competition

Law, The EU's four freedoms: Free movement of people And Court Visit

(International Court of Justice)

บทที่ ๑ บทนำ

สภาพปัญหาและความสำคัญของปัญหา

สหภาพยุโรป (European Union) เป็นองค์การระหว่างประเทศที่มีพัฒนาการขึ้นอย่างรวดเร็ว และมีความแข็งแกร่งมากที่สุดในโลกองค์การหนึ่งในยุคปัจจุบัน โดยมีจุดเริ่มต้นตั้งแต่หลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ ตั้งแต่การก่อตั้งประชาคมถ่านหินและเหล็กเพื่อสร้างสันติภาพในยุโรป จากการควบคุมและลดความตึงเครียด จากสถานการณ์ที่เต็มไปด้วยความหวาดระแวงระหว่างประเทศฝรั่งเศสและเยอรมัน ด้วยการรวบรวมเอาถ่านหินและเหล็ก อันเป็นทรัพยากรที่มีผลสำคัญในการขับเคลื่อนยุโรปและเป็นยุทธปัจจัยที่สำคัญในการทำสงคราม จนมีสภาพเป็นองค์การองค์การระหว่างประเทศเหนือรัฐทำหน้าที่บริหารงานและตัดสินใจซึ่งมีผลผูกพันรัฐสมาชิกให้ต้องปฏิบัติตามภายใต้ขอบอำนาจและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ร่วมกันโดยรัฐสมาชิก เรื่อยมาจนถึงการจัดตั้งตลาดร่วมและประชาคมเศรษฐกิจยุโรป (EEC) ตลาดร่วม (Common Market) เพื่อช่วยในการพัฒนาของตลาดยุโรปภายในเพื่อให้สามารถแลกเปลี่ยนของเงินทุนและสินค้าได้อย่างเสรี รวมถึงแรงงานและประชาชนก็สามารถเคลื่อนย้ายได้อย่างรวดเร็ว จนถึงปี ๑๙๙๒ สนธิสัญญา มาสทริท (Maastricht Treaty) หรือสนธิสัญญาเกี่ยวกับสหภาพยุโรปได้เกิดขึ้นอย่างเป็นทางการ นำไปสู่การใช้สกุลเงินยูโร ในปัจจุบันสหภาพยุโรปมีประเทศสมาชิก ๒๘ ประเทศ ได้แก่ ออสเตรีย เบลเยียม บัลแกเรีย ไชปรัส สาธารณรัฐเช็ก เดนมาร์ก เอสโตเนีย ฟินแลนด์ ฝรั่งเศส เยอรมนี กรีซ ฮังการี ไอร์แลนด์ อิตาลี ลัตเวีย

ลิทัวเนีย ลักเซมเบิร์ก มอลตา เนเธอร์แลนด์ โปแลนด์ โปรตุเกส โรมาเนีย สโลวาเกีย สโลวีเนีย สเปน สวีเดน สหราชอาณาจักร และโครเอเชีย

สิ่งสำคัญประการแรกของการรวมตัวกันเป็นสหภาพยุโรปคือหลักการพื้นฐานแห่งกฎหมาย สหภาพยุโรป ซึ่งถือเป็นแกนหลักของการดำเนินงานคือการมีระบบกฎหมายและมาตรการทางกฎหมายที่มีลักษณะเฉพาะของตนเอง โดยเฉพาะระบบการให้กฎหมายสหภาพยุโรปมีอำนาจเหนือรัฐสมาชิก ซึ่งมีผลผูกพันรัฐสมาชิกให้ต้องเคารพ และปฏิบัติตามโดยไม่สามารถที่จะตั้งข้อสงวนได้และไม่ต้องมีการคำนึงถึงอนุวัติการตามทฤษฎีเอกนิยมหรือทวินิยมในทางกฎหมายระหว่างประเทศ เมื่อรัฐสมาชิกถ่ายโอนอำนาจอธิปไตยไปให้สหภาพยุโรปแล้ว รัฐสมาชิกก็ต้องเคารพและปฏิบัติตาม ต่างจากระบบกฎหมายระหว่างประเทศทั่วไป กับยังมีช่องทางที่ให้ประชาชนสามารถดำเนินคดีกับรัฐสมาชิกต่อศาลยุติธรรมแห่งยุโรปได้ ซึ่งแตกต่างจากการระงับข้อพิพาทในทางระหว่างประเทศ ที่ให้สิทธิแก่รัฐเท่านั้นที่จะเป็นคู่ความในข้อพิพาทระหว่างประเทศได้ จึงจำเป็นต้องศึกษาถึงหลักการพื้นฐานของกฎหมายสหภาพยุโรปทั้งด้านพัฒนาการ ระบบการนิติบัญญัติ สภาพบังคับ รวมถึงปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อให้เข้าใจความเป็นสหภาพยุโรปอย่างแท้จริง

หลักการสำคัญของการรวมตัวเป็นสหภาพยุโรปประการต่อมาคือ การพัฒนา “ตลาดร่วมภายในสหภาพยุโรป” โดยมีการเปิดเสรีในการเคลื่อนย้ายสินค้า การบริการ และเงินทุน ซึ่งล้วนแต่เป็นเรื่องสำคัญ แต่การเปิดเสรีในการเคลื่อนย้ายประชากรระหว่างรัฐสมาชิก ถือเป็นอีกประเด็นหลักที่จะส่งผลต่อการพัฒนาระบบตลาดร่วมภายในโดยตรง ทั้งการเดินทางไปมาระหว่างรัฐสมาชิกโดยปราศจากการตรวจตราที่ชายแดนของแต่ละรัฐ การข้ามไปทำงานในรัฐสมาชิกต่างๆโดยไม่จำกัดเงื่อนไขการประกอบอาชีพ รวมถึงการทำข้อตกลงเดียวกันในการตรวจลงตรา หรือ Visa ต่อรัฐนอกกลุ่มสหภาพยุโรปที่หากได้รับ Visa จากรัฐหนึ่งรัฐใดในสหภาพยุโรปแล้วสามารถเดินทางไปรัฐสมาชิกใดก็ได้ (ข้อตกลง “Schengen”) ซึ่งแม้สหภาพยุโรปมีการเปิดเสรีในการเดินทางระหว่างรัฐสมาชิกเป็นระยะเวลานานแล้ว แต่ในทางปฏิบัติกลับมีอุปสรรคหลายประการ

